A°. 1860. N° 39.

Opregte Vrijdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 9 Maart.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 5 Maart.

Naar men verneemt, heeft graaf *v. Rechberg*, ten aanzien van het voorstel van Rusland tot het houden van eene Conferentie van de vijf groote mogendheden te Parijs, geantwoord, dat Oostenrijk nimmer eenig deel kan nemen aan eene Conferentie, in welke over de regten van den Kerkelijken Staat en van de wettige italiaansche Souvereinen zou worden onderhandeld, en in welke noch de Paus, noch de genoemde Souvereinen zouden worden vertegenwoordigd. Men meent daaruit te moeten opmaken, dat Oostenrijk ook thans nog niet is afgeweken van het staatkundige standpunt, op 't welk het zich in Maart van 't verleden jaar heeft geplaatst.

— De russische generaal *Tschersowanoff* bevindt zich in deze residentie. Hij wordt met veel onderscheiding bejegend, en de omstandigheid, dat hij verscheidene conferentien met den presiderenden minister heeft gehad, doet vermoeden, dat zijn verblijf alhier eenigermate met de staatkundige aangelegenheden van den dag in verband staat.

— Men houdt zich hier overtuigd, dat, indien bij de in Toscane te ondernemen volksstemming mogt blijken, dat de meerderheid zich voor eene aansluiting aan Piemont verklaart, Koning *Victor Emmanuel* daaraan gevolg zal geven. Te dien aanzien wordt in een onzer dagbladen het volgende aangemerkt: „Wij gelooven, dat de minister *Cavour* indedaad zal beproeven, of hij Keizer *Napoleon* terug kan doen deinzen. Misschien rekent hij daarbij op de ondersteuning van Engeland; misschien voedt hij ook hoop, dat het losbrekend gevoel van verbittering der bedrogen Italianen een zoodanigen kreet door geheel Italie tegen dien Keizer zal verwekken, dat deze bevreesd zal worden voor de spoken van *Orsini* en voor het bijval vinden van den geest der partijgangers van *Garribaldi*."

WEENEN, 6 Maart.

Hoewel men alsnog niet veel waarde hecht aan de aankondiging van de londensche *M. Herald*, alsof er eerlang eene wijziging van het Kabinet te verwachten zou zijn, meent men toch veilig te kunnen aannemen, dat de minister *Thouvenel* zich in geen aangenamen toestand moet bevinden. Indien deze staatsman verantwoordelijk kon worden geacht voor alles wat hij in de laatste maand heeft verkondigd, of op last van zijn meester heeft moeten verkondigen, zou dit b. v. in Engeland voorzeker reeds tweemalen aanleiding hebben gegeven tot eene ministeriële crisis, en welligt tot eene ontbinding van het Huis der gemeenten.

BERLIJN, 6 Maart.

Dezer dagen zijn, hier ter stede zoowel als elders, geruchten verbreid, nopens onze binnenlandsche aangelegenheden, welke toelichting behoeven. In de eerste plaats heeft men verzekerd, dat de commissie van het Huis der Afgevaardigden, welke met het onderzoek der voordragten van de Regering, betreffende de maatregelen ter verbetering en versterking van het pruissische leger belast is geworden, met 17 tegen 4 stemmen, tot het besluit is gekomen om der vergadering de afwijzing dezer voordragten voortestellen. In de tweede plaats is verbreid, dat bij de bewindslieden reeds de vraag zou zijn overwogen, of, indien de voordragten niet door de Afgevaardigden mogten worden aangenomen, het ministerie zou aftreden, dan of de Prins-Regent tot het besluit zoude komen om de Kamer te ontbinden en, door het verordenen eener nieuwe verkiezing, een beroep te doen op de stemgeregtigden en de door dezelve te benoemen kiezers.

Beide deze geruchten zijn, gelijk men van goederhand meent te weten, ongegrond. De commissie der Afgevaardigden is nog niet tot een besluit gekomen, en hare werkzaamheden zijn nog geenszins zoo ver gevorderd, dat zij omtrent een zoo belangrijk punt een bepaald gevoelen kan aannemen. In geen geval zal zij zoo ver gaan van eene algeheele afwijzing voortedragen; maar de tegenstand zal zich welligt bepalen bij de voorgestelde voortdurende driejarige dienst bij de infanterie enz. en dergelijke vierjarige dienst bij de kavallerie, ten einde, zoo mogelijk, die dienst tot eene tweejarige of derdehalfjarige bij de infanterie, en tot eene driejarige of vierdehalfjarige bij de kavallerie te bepalen; — met het doel om daardoor vermindering, zoowel van manschap als van kosten, te bewerken; — altijd in de veronderstelling, dat de deskundigen bepaaldelijk verklaren, dat dit tijdsverloop genoegzaam moet worden geacht om deugdelijke soldaten te vormen. Tot dus verre verklaart de meerderheid der gezaghebbende militairen zich voor de voordragten der Regering. Deze beroepen zich op de meerdere oefening, welke de vooruitgang der krijgskundige wetenschappen vereischt; — op de weinige gelegenheid, welke aan het pruissische leger, in de laatste vijftig jaren, (de kortstondige veldtogten in Holstein en in Baden) is gegeven om bij ondervinding te leeren wat aan dezelve ontbreekt, terwijl de legers der aangrenzende Staten bij voortduring van tijd tot tijd te veld zijn getrokken. Dit gebrek aan krijgsbedrijf, in verband met den vooruitgang der wetenschap, behoort, naar het vrij eenstemmige oordeel der genoemde deskundigen, door eene meer langdurige oefening te worden vergoed, ten einde den pruissischen soldaat, bij eene mogelijke verwikkeling der algemeene staatkundige betrekkingen, tegenover den buitenlander niet in een toestand te brengen, in welken het bedoelde gebrek welligt belangrijke opofferingen zou vorderen.

Men vleit zich, dat, de overweging van den toestand, in welken Europa thans is gebragt, en de ernstige verwikkelingen, welke daaruit kunnen voortvloeijen, niet zonder invloed op de beraadslaging der Afgevaardigden zullen blijven. Zooveel is zeker, dat het ministerie in de laatste dagen, en toen het bleek, dat er indedaad bij de commissie tegenstand was geboden ten aanzien van den diensttijd, niet heeft beraadslaagd over hetgeen zou behooren te geschieden, indien die tegenstand bijval mogt vinden, maar dat de ministers reeds dadelijk en bij het indienen van de voordragt, eenstemmig tot een besluit zijn gekomen omtrent hunne te volgen gedragslijn, naar gelang van den uitslag der beraadslagingen der Vertegenwoordiging. Dat daarbij de voorschriften der bestaande Constitutie in acht zullen worden genomen, kan als zeker worden gesteld.

VAN DEN RIJN, 7 Maart.

Uit Italie wordt gemeld, dat de sardinische minister *Cavour* zich in Lombardije op eene rondreis in dat oord bevond, toen hij de depeche in handen bekwam, in welke van het in stand houden der autonomie van Toscane werd gewaagd; — dat hij daarop onmiddelijk *Farini* zoowel als *Ricasoli* over het te geven antwoord heeft geraadpleegd, en dat, nadat deze beide personen hadden verklaard, allezins met de zienswijze van den genoemden minister in te stemmen, het nu bekende antwoord op de bewuste depeche is uitgevaardigd. In Turin rekent men er op, dat den 14[den] Maart de aansluiting van Toscane aan Piemont eene daad zal zijn, die haar volledig beslag heeft bekomen. — De bezetting van die hoofdstad wordt op 20,000 man gebragt, en de minister van Oorlog heeft, behalve de 17 millioenen, die hem reeds zijn vergund, nog 13 millioenen bekomen ter uitbreiding van de militaire maatregelen. In een der bladen van Turin wordt verzekerd, dat de maarschalk *Vaillant*, welke het bevel voert over het fransche leger in Lombardije, dezer dagen last uit Parijs heeft bekomen om zich gereed te houden, om desgevorderd eene beweging met hetzelve te ondernemen. Wat daarmede wordt bedoeld, wordt niet gemeld; maar men schijnt in Piemont overtuigd te zijn, dat in geen geval van de zijde van Frankrijk iets kwaads te duchten is. — Al de vreemde troepen in pausselijke dienst worden in de Marken bijeengetrokken.

PARIJS, 6 Maart.

Naar men verzekert, heeft het Kabinet te Turin het voornemen om den 15[den] Maart vasttestellen voor de stemming, tot welke de bevolkingen van Savoye en van Nice zullen worden opgeroepen, ten einde door de toepassing van het middel van het algemeene stemregt uittemaken of de inlijving van Frankrijk door haar wordt gewenscht.

— Het wordt als zeker gemeld, dat de fransche en engelsche Regeringen zich nog niet hebben verstaan omtrent de aan lord *Elgin* en den baron *Gros* te verstrekken instructien, wat betreft de chinesche aangelegenheden. Men voegt daarbij, dat Engeland van het gevoelen uitgaat, dat men daar te lande zoo weinig als mogelijk is tot wapengeweld zal moeten overgaan, en dat alzoo in de instructien het middel der diplomatieke onderhandeling moet worden aanbevolen. Frankrijk zou verlangen, dat de beide vertegenwoordigers zooveel mogelijk hunne vrijheid van handelen behielden, om naar gelang der omstandigheden het eene of het andere middel toetepassen.

— Het blijkt thans, dat graaf *Pepoli* werkelijk zijn ontslag heeft genomen als minister te Bologna. Hij zal zich hier ter stede vestigen en heeft reeds eene woning gehuurd.

— Dezer dagen is in den ouderdom van bijna 85 jaren overleden de maarschalk *Reille*, de laatste der tot dien rang door Koning *Lodewijk Filips* bevorderde krijgslieden. Al de nu nog levende maarschalken hebben hunne verheffing aan Keizer *Napoleon III* te danken. — Waarschijnlijk zal de generaal *Martimprey* tot maarschalk worden bevorderd.

— Van eene zijde, welke goed onderrigt kan zijn, wordt medegedeeld, naar aanleiding van heden alhier uit Rome ontvangene bijzondere brieven, dat de Paus meer dan ooit bij het besluit volhardt om niets hoegenaamd toetegeven, en dat de bulle van excommunicatie gereed ligt om tegen Koning *Victor Emmanuel* te worden uitgevaardigd, in geval dat deze Vorst met zijne krijgsmagt het grondgebied van Romagna mogt betreden.

— Het antwoord van graaf *de Cavour* op de depeche van den minister *Thouvenel* is vervat in een brief, door dien bewindsman gezonden aan den heer *Nigra*, den sardinischen vertegenwoordiger alhier ter stede. Op den voorgrond wordt gesteld, dat de sardinische Regering uit den aard der zaak gezind is om haren bijval te schenken aan voorstellen, welke afkomstig zijn van een gouvernement, 't welk in zoo menig opzigt aanspraak mag maken op de dankbaarheid van Sardinie. Inmiddels is zij overtuigd, dat die voorstellen groote bezwaren ontmoeten, welke het gouvernement des Konings niet bij magte is om uit den weg te ruimen. De Regering te Turin doet opmerken, dat voorstellen, als die, welke zij thans heeft te onderzoeken, gunstig hadden kunnen worden opgenomen den dag na het sluiten van den vrede te Villafranca, toen Italie over het algemeen een gevoel van teleurstelling had ondervonden, maar dat het nu anders daarmede gelegen is.

In de nota wordt verder aangemerkt, dat onder de bevolking van Centraal-Italie het gevoel, dat zij het regt heeft om over zich zelve te beschikken, zeer sterk is ontwikkeld, vooral ook omdat zij bij herhaling de verzekering heeft ontvangen van het gouvernement des Keizers, dat geen administratief stelsel haar door middel van geweld zou worden opgedrongen. De Regering van den Koning zal de voorstellen van Frankrijk ter kennis brengen van de gouvernementen in Centraal-Italie, en wel waarschijnlijk zullen die gouvernementen de natie raadplegen door het middel van het regtstreeksche en algemeene stemregt, als welks uitkomsten het minst voor tegenspraak vatbaar zijn.

Het denkbeeld van het vicariaat, onder den vorm, in welken het voorkomt in de depeche van den heer *Thouvenel*, moet doen vermoeden, dat het hier geldt de administratie van Sardinie met de regtstreeksche inmenging van het Hof te Rome in alles wat met de binnenlandsche aangelegenheden in betrekking staat. Deze schikking zou in Romagna, volgens den graaf *de Cavour*, het grootste misnoegen doen ontstaan. De genoemde bewindsman is overtuigd, dat het denkbeeld ook den Paus zal mishagen, en dat deze laatste nog liever zijn zegel zou hechten aan eene volledige afscheiding van dat gewest.

De graaf *de Cavour* gelooft, dat het doel van Frankrijk zou worden bereikt, ingeval tot de inlijving van Romagna in Sardinie werd overgegaan onder de uitdrukkelijke voorwaarde, dat de Koning van Sardinie de hooge souvereiniteit van den Paus erkende door het aangaan eener plegtige verbindtenis, dat hij aan de eene zijde, des gevorderd, met aanwending van het middel der wapenen, zou medewerken tot handhaving der onafhankelijkheid van den Oppersten Kerkvoogd, en aan den anderen kant zou bijdragen in zekere mate tot het verstrekken van geldelijke ondersteuning aan het Hof van Rome. De graaf blijft van meening, dat van het ontwerp der instelling van een vicariaat over Romagna geen gewag behoort te worden gemaakt in de voorstellen, welke aan de stemming der bevolking zullen moeten worden onderworpen, ingeval men namelijk verlangt bekend te worden met de waarachtige wenschen der ingezetenen.

De minister verklaart verder, dat, vermits er niets is gelegen in het voorstel omtrent Toscane, hetwelk aanleiding zou kunnen geven tot misverstand omtrent den vorm, in welken het aan de beslissing der natie zou worden onderworpen, de Koning volkomen bereid is om zich te onderwerpen aan het antwoord der italiaansche Staten in dit opzigt, in welken zin dit ook zal mogen luiden. Ingeval Toscane zich verklaart voor het behoud zijner autonomie, zal Sardinie dit land met opregtheid ondersteunen bij het overwinnen der bezwaren, welke dat middel tot schikking mogt opleveren. Even zoo zal het te werk gaan, wat betreft Romagna en de hertogdommen van Parma en van Modena. Evenzeer ook zal tot de inlijving moeten worden overgegaan, ingeval dat het op nieuw mogt blijken, dat zij door de bevolkingen wordt gewenscht. Al wilde Sardinie zich tegen de volvoering van dien wensch verzetten, zou het dit niet kunnen doen.

De Koning van Sardinie gevoelt zeer wel, dat hij eene zeer groote verantwoordelijkheid op zich laadt, door zich thans reeds te verklaren omtrent de inlijving, voor 't geval dat die werd gewenscht; maar hij is overtuigd, dat hij allen zedelijken invloed zou verliezen, indien hij weigerde om gevolg te geven aan het verlangen van Toscane om in Sardinie te worden ingelijfd. Alleen door geweld zou alsdan Toscane in bedwang kunnen worden gehouden. Koning *Victor Emmanuel* en diens gouvernement mogen het groote werk der nationale wedergeboorte van Italie, waarvoor Frankrijk zelf zich zulke gewigtige opofferingen heeft getroost, niet in de waagschaal stellen. De eer en het belang van Sardinie vorderen, dat men tot bereiking van het doel aan de grootste bezwaren het hoofd biede.

Ten slotte behelst de depeche van graaf *de Cavour* eenige opmerkingen, wat betreft de autonomie van Toscane, en de verzekering, dat in eene andere depeche tot een punt van opzettelijk onderzoek zal worden gemaakt al datgene 't welk niet in betrekking staat tot Centraal-Italie. De graaf besluit met de verklaring, dat de redenen, welke door hem zijn aangevoerd, den heer *Thouvenel* de overtuiging zullen geven, dat de sardinische Regering die voorgeslagene middelen tot schikking niet kan, noch mag ondersteunen.

Er worden liberalen gevonden, die het zeer betreuren, dat de minister *de Cavour* het vraagstuk der inlijving van Savoye en Nizza niet tevens in behandeling heeft genomen, omdat in de gegevene omstandigheden dat vraagstuk eene hoofd-aangelegenheid is geworden, en de gedragslijn, door Frankrijk te volgen, ten deele, zoo niet geheel, zal afhangen van het door Sardinie te nemen besluit, waarmede ook de betrekkingen tusschen Frankrijk en Engeland in het nauwste verband staan.

PARIJS, 7 Maart.

Heden voormiddag is, onder het voorzitterschap des Keizers, de raad van ministers vergaderd geweest op het paleis der Tuilerien. Deze vergadering is bijgewoond door den maarschalk hertog *van Malakoff*, krachtens het privilegie, door Z. M., gelijk gemeld is, toegekend aan de waardigheid van grootkanselier van het Legioen-van-Eer, en naar men algemeen verwondt, zijn in dezelve gewigtige besluiten genomen, in verband met de stemmingen, waartoe alsnu zal worden overgegaan in Midden-Italie.

De vraag zou zijn overwogen, — dus wordt gemeld van eene zijde, welke met de Regering in betrekking staat, — of het noodig was om overtegaan tot de onverwijlde bezetting van sommige plaatsen, ter verzekering van de vrijheid en de opregtheid van de stemming. Reeds in den avond van eergisteren zou ten overvloede aan den maarschalk *Vaillant* de last zijn gezonden om zijn leger marschvaardig te houden, ten einde het op het eerste bevel eene beweging naar deze of gene zijde zou kunnen bewerkstelligen. Het te Milaan uitkomende dagblad *Perseveranza* zoekt zijne lezers te doen gelooven, dat die beweging het begin zal zijn der ontruiming van Italie door de fransche troepen, doch in de hoogere staatkundige kringen deelt men geenszins in dat gevoelen. In die

kringen houdt men het zelfs voor mogelijk, dat de verkiezing, welke op 11 en 12 Maart is bepaald, op aandrang van Frankrijk zal worden uitgesteld, opdat alle mogelijke maatregelen worden genomen om Italie aan den invloed van het buitenland te onttrekken, terwijl daar te lande het algemeene stemregt voor het eerst wordt toegepast.

— Den 4den Maart heeft eene botsing plaats gehad en zijn geweerschoten gewisseld tusschen oostenrijksche en sardinische troepen. Het feit is voorgevallen op de grenzen van Modena, welke door 150 Oostenrijkers waren overschreden geworden.

Men spreekt vau een *memorandum* der pausselijke Regering aan de verschillende europesche Hoven.

De stemming ter beurze was heden zeer ongunstig, ten gevolge van de verontrustende berigten, welke steeds worden vernomen, zoo uit Italie, als van elders.

Bij het ministerie van Buitenlandsche Zaken heerscht eene buitengewone bedrijvigheid, en men denkt, dat de minister *Thouvenel* weldra eene mededeeling zal doen aan de europesche mogendheden, ten einde deze bekend te maken met de gevoelens des Keizers, wat betreft het wantrouwen, 't welk men aan de Regeringen tracht inteboezemen. Men meent er zich mede te mogen vleijen, dat het dezen bekwamen staatsman zal gelukken om door zijne bezadigde toelichting der beginselen van Keizer *Napoleon* de bestaande bekommering te doen ophouden.

Het vertrek van den baron *Gros* naar China is tot 25 of 26 Maart uitgesteld, als wanneer men meer zal weten omtrent de betrekkingen tusschen Frankrijk en Engeland.

LONDEN, 6 Maart.

Het Huis der gemeenten heeft gisteren avond beraadslaagd over het voorstel van den heer *Byng*, om een adres aan de Koningin toe te zenden, ten einde H. M. dank te zeggen voor het sluiten van het handels-tractaat met Frankrijk. Daarbij is de staatkunde van Frankrijk ten opzigte van Italie, en vooral de zaak der inlijving van Savoye in Frankrijk, weder ter spraak gebragt. [De hoofdinhoud van het gesprokene is reeds in ons voorlaatst nummer uit een telegram medegedeeld.]

In deze zitting heeft lord *J. Russell* medegedeeld, dat het fransche gouvernement besloten heeft, aan de Wetg. Vergadering voortestellen de intrekking van het bestaande verbod tegen den uitvoer van lompen. — Van den kant der britsche papierfabrikanten was ons gouvernement verzocht, bij de fransche Regering op het intrekken van dat verbod aantedringen.

De minister van Oorlog heeft, op eene daaromtrent gedane vraag, medegedeeld, dat het gouvernement last heeft gegeven om met de kanonnen van *Withworth* naauwkeurige proeven te nemen, ten einde uittemaken, of zij in de daad, niet alleen wat de dragt, maar ook wat de juistheid van het schot, de duurzaamheid en het gemak in de behandeling betreft, de voorkeur zouden verdienen boven die van *Armstrong*, welke thans van regeringswege voor de land- en zeemagt vervaardigd worden.

— De te Florence gevestigde correspondent der *Times* meldt, onder dagteekening van 1 Maart, dat men den vorigen avond aldaar geheel onverwachts en met groote verwondering vernomen had, dat, op aandrang der twee westersche mogendheden en met goedvinden zoowel van het sardinische gouvernement, als van de besturen van Toscane en van de Emilia, bepaald was, dat de stemming over het vraagstuk der vereeniging dezer Staten met Sardinie niet zou plaats hebben volgens de bepalingen en beginselen van de sardinische kieswet, zoo als laatstelijk was voorgeschreven, maar bij wijze van volks-stemming, met uitoefening van het algemeene stemregt. De berigtgever meldt, dat dit nieuwe voorschrift eene algemeene teleurstelling had verwekt, omdat het onvermijdelijk eene aanmerkelijke vertraging der beslissing van het lot der italiaansche Staten zou te weeg brengen. Op grond van vroegere ondervinding, was het te berekenen, dat het opmaken der nieuwe stemlijsten een tijdverloop van ongeveer eene maand zou vorderen. Indien de stemming eerlijk en vrij geschiedde, zou zij wel ten allen tijde ten voordeele van de vereeniging met Sardinie uitvallen; maar de nieuwe vertraging zou een slechten invloed hebben op het vertrouwen en de achting der bevolking ten aanzien van hare tegenwoordige bestuurders, en bovendien was het te voorzien, dat de aanhangers van den verdreven Groothertog van het uitstel partij zouden trekken, te meer omdat het tijdstip der stemming nu juist omstreeks den tijd van Paschen zou invallen. In één woord, men vreesde. dat het er op toegelegd was, om de zaken nog niet spoedig tot eene beslissing te laten komen, maar de spanning zoo lang mogelijk te laten voortduren.

— Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden*, welke voor eenige dagen de Prinses en Prinses *Maria* naar Torquay, op het eiland Wight, heeft begeleid, is hier ter stede aangekomen en aan den spoorweg door den nederlandschen gezant opgewacht en begroet. Gisteren is de Vorst van het hôtel van *Claridge*, in 't welk hij zijn intrek had genomen, in een der rijtuigen van het Hof, naar het paleis der Koningin gereden, ten einde bij H. M. het middagmaal te gebruiken. Naar men verneemt, is Z. K. H. voornemens om zich in de volgende week naar Nederland te begeven. — Z. K. H. de *Prins van Oranje* heeft, alvorens naar Nederland terugtekeeren, de dokken te Portsmouth bezigtigd, alsmede het kolossale stoomschip de *Great Eastern.*

— De beurs bleef heden op de vorige hoogte.

's GRAVENHAGE, 8 Maart.

Bij kon. besluit van 6 Maart is aan den off. van gez. 2de kl. van het leger in Oost-Indie *G. J. Wienecke* vergunning verleend tot het aannemen en dragen der onderscheidingsteekenen van ridder 1ste kl. van de orde van *Philip den Grootmoedige*, hem door den Groothertog van Hessen geschonken.

Bij besluiten van 6 Maart heeft Z. M. aan *E. Bakker*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als ijker van het vaatwerk te Coevorden, — en op het daartoe door hem gedaan verzoek, aan den met verlof hier te lande aanwezigen kapitein der inf. van het leger in Nederl. Indie, *E. W. T. F. Preusser*, een eervol outslag uit Z. Ms militaire dienst, onder toekenning van pensioen.

— Men verzekert, dat de graaf *van Zuylen van Nyevelt*, thans nederlandsch gezant te Konstantinopel, is benoemd tot minister van Buitenlandsche Zaken.

HAARLEM, 8 Maart.

Telegrafische berigten.

MARSEILLE, 7 Maart. Men meldt uit Konstantinopel van 29 Februarij, dat er onder de leden van het turksche ministerie eene zoodanige oneenigheid heerscht, dat men eerlang eene wijziging van hetzelve kan verwachten. Om aan geld te geraken, wordt eene gedwongene geldleening te gemoet gezien, tot welke een ieder naar een vasten maatstaf zal moeten bijdragen. Men verwacht tegen het begin der lente belangrijke onlusten in de provincien, in welke de Christen-bevolking zich ernstig over knevelarij beklaagt. De wetgeleerden moeten onder de hand bij den Sultan hebben geprotesteerd tegen de vermeestering van Tetuan door de Spanjaarden, en verlangen dat de Maroccanen met geldelijke bijdragen zullen worden ondersteund.

TURIN, 7 Maart. Heden is eene verordening bekend gemaakt, in welke al de vorige besluiten, strekkende tot wijziging of verkorting van de vrijheid van de drukpers, buiten werking worden gesteld.

LONDEN, 8 Maart. De *Bohemian*, die den 25sten Febr. van Nieuw-York is vertrokken, is te Liverpool aangekomen. De *Herald* maakt melding van een ontwerp, 't welk bij de Regering van de Vereenigde Staten zou bestaan, ten einde zich van Mexico meester te maken, ter verwezenlijking van welk ontwerp de generaal *Houston* zich met aanzienlijke strijdkrachten in beweging zou moeten stellen.

De *Times* beweert, dat de beraadslagingen van het britsche Parlement, nopens het afstaan van Savoye aan Frankrijk, in Frankrijk even zeer vruchteloos blijven, als de fransche en duitsche beschouwingen over dat onderwerp in Engeland. De schrijver meent, dat het afstaan van dat landschap aan Frankrijk eene voor Engeland zeer onverschillige zaak is; dat Koning *Victor Emmanuel* zich ten aanzien van dien afstand geenszins het martelaarschap zal getroosten, en dat, indien Frankrijk de Rijn-grenzen mogt bedreigen, Duitschland wel op zijne hoede zal zijn.

De dames-vereeniging der Moederlijke Weldadigheid te Velp heeft weder het bewijs der middadigheid van H. M. de Koningin-moeder ondervonden, en van H. D. de jaarlijksche toelage van *f* 50 ontvangen.

— Bij de aanbesteding van het vergrooten van het ketelgebouw, het metselen van een nieuwen schoorsteen, en de ketel-bemetseling aan het stoomtuig de *Cruquius* in den Haarlemmermeer-polder, is gebleken de minste inschrijver te zijn *H. J. Sebil*, te Haarlem, voor eene som van *f* 12800, aan welken het werk is gegund.

— Naar men verneemt, zullen de miliciens van de ligting van 1859, thans in de reserve, den 17den aanstaande April voor de werkelijke dienst worden opgeroepen, in stede van op den 17den van de loopende maand, gelijk ten onregte is gemeld. In verband daarmede zullen de miliciens van de ligting van 1858, welke tot aanvulling van ontbrekende vrijwilligers bij de onderscheidene corpsen des legers in werkelijke dienst zijn gehouden, den eersten Julij met onbepaald verlof worden ontslagen.

Men spreekt ook van eene aanstaande verandering betreffende het corps der militaire intendanten, uit welke eene bevordering zou voortvloeijen.

— Den 7den Maart is uit het Nieuwediep zeewaarts gestevend het schip *Hercules*, kapt. *Siedenburg*, met 150 man o. i. suppletie-troepen, onder bevel van den eersten luitenant der o. i. infanterie *G. C. Munters.*

— Heden, 8 Maart, is bij arrest van het Hof van Zuid-Holland bepaald, dat het feit, bestaande in het nederleggen van een kind, beneden de zeven jaren, door de moeder, op eene plaats, op welke eenig hooi en stroo voorhanden was en die beschut was door kreupelhout, ten einde aldaar te vernachten, omdat zij het kind in hare eigene woning niet mogt brengen, en geen huis had kunnen vinden, in 't welk men het wilde innemen, niet kan worden geacht het misdrijf daar te stellen van te vinde leggen en verlaten van een kind. Het Hof heeft, op dien grond, vernietigd een vonnis van de arr. regtbank te Gorinchem, waarbij een beklaagde ter zake van dergelijk feit was veroordeeld tot eene cellulaire gevangenis voor den tijd van drie maanden en eene geldboete van acht gulden.

— Bij de jongste volkstelling is bevonden, dat op 31 December 1859 in de gemeente Haarlem aanwezig waren 26939 personen, en daarvan van het manuel. gesl. 12284, en van het vrouwelijke 14655. — Van dit aantal behoorden tot de r. kath. gezindheid 10125; tot de oud r. gezindheid 74; tot de protestantsche en andere gezindheden 16740, en daaronder 529 van de israëlitische.

— De *Amst. Cour.* meldt, dat de hoogleeraar *W. Moll* voor de benoeming tot hoogleeraar in de godgeleerdheid aan de hoogeschool te Leyden bedankt heeft.

— In de maand Februarij heeft het vervoer van reizigers over den Rijn-spoorweg opgebragt *f* 67,065; dat van goederen *f* 36,802; het vervoer van reizigers en goederen door direct verkeer met Duitschland *f* 19,992.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 8 Maart. Den 7den dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: het ned. oorl. fregat CYCLOÜB, kapt. luit. Muller, Vlissingen; *Dewdrop*, Manham, Sunderland.

UITGEZEILD; *Hercules*, Siedenburg, *Javaan*, Munnix, *Maria Veronica*, Mulder en *Kijkduin*, Oldendorp. alle 4 naar Batavia; *Cuba*, Eylers, Suriname; *Minerva*, Douwes, Syra; *Anna*, Hoetjer, Triest; *Entreprise*, Hut, Napels; *Emma*, Hofkamp, Londen. Wind o.

Den 7den dezer in **Helvoet** BINNENGEKOMEN: de stoomb. *Concordia*, Londen; *Ivanhoe*, Leith.

UITGEZEILD: de stoomb. *Earl of Auckland*, Londen; *Balmoral*, Bristol; *Zingari*, Hartlepool; *Seahorse*, Hull. Wind n. o.

Den 7den dezer van **Brouwershaven** UITGEZEILD: *Industrie*, Hilcken, Rotterdam naar Newjork.

Den 2den Jan. te Rio Grande binnengekomen: *Adrianus Johannes*, Addens, Cadix.

Den 1sten Jan. te Buenos Ayros binnengekomen: *Sicilie*, Scholl, Cadix; 2 dito *Elisabeth Maria*, Bok, Londen; 23 dito *Alida*, Kievit, Liverpool; 24 dito *Sara Elisabeth*, Kuyper, Hamburg.

Den 4den Febr. te Fernambucq binnengekomen: *Gepkiena Helena*, de Vries, Londen.

Den 17den Febr. te Lissabon binnengekomen: *Thetis*, de Zeeuw Bagges, Vlaardingen; 20 dito *Vereeniging*, van Noord, dito.

AMSTERDAM, 8 Maart. Het stoomschip *Oxus*, kapt. Prutz, van Londen naar Amoor, is bij het binnenkomen der rivier van Amoor van het ijs doorsneden en met 4½ voet water in het ruim op eene bank gezet; een gedeelte der lading was geborgen.

HELVOET, 7 Maart. De Engelsche brik *Waters*, gevoerd geweest door kapt. Sharp, van Sunderland met steenkolen naar Rotterdam, is door stuurman de Koning in de Noordzee gevonden en alhier binnengebragt; schip en lading zijn in goeden staat; van de equipage is niets bekend.

BUENOS AYROS, 27 Januarij. De Nederl. brik *Jenny*, kapt. de Lang, alhier bezig zijnde met laden voor Rotterdam, heeft 15 dezer belangrijke schade, wegens aandrijving, bekomen en zal waarschijnlijk moeten lossen.

LIVORNO, 29 Februarij. Het schip *Sirene*, kapt. Schippers, van Liverpool alhier aangekomen, heeft op de reis veel stormen doorgestaan en daardoor verschansingen, kluiverboom, voorsteng en zeilen verloren.

Gepraaid: 28 Febr., op 48° n. b. en 10° w. l., *Corneliszoon*, kapt. Timmer, van Sierra Leone naar Amsterdam.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

8 *Maart* 1860. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.			
W. Schuld 2½ p	64¾	—	—
„ 3 „	76⅛	¼	76¼
„ 4 „	98¼	½	98⅜
O. I. Leen. 4 „	97⅝	—	—
Amort. Sd. 3½ „	95	—	—
Hand. op resc.	125½	—	—
„ a cont. 4½ „	—	—	—
„ Leen. 4 p	—	—	—
Holl.-Spw. . .	71½	—	—
Leening 4½ p	—	—	—
Rijn-Spw. 4½ „	100¾	—	—
BELGIE.			
Ct. Bel. B. 2½ p	—	—	—
„ *Rots.* 2½ „	52	—	—
FRANKRIJK.			
Certif. . . . . 3 p	—	—	—
SPANJE.			
Oblig. . . . . 1½ p	33½	⅝	33½
„ . . . . 3 „	44	—	—
„ Bin. 3 „	42 11/16	¾	42 11/16
Am.-Schuld . . .	12⅜	—	—
Bew. Coup	—	—	—
PORTUGAL.			
Oblig. . . . . . 3 p	43⅜	½	43⅜
„ 1856. 3 „	42 1/16	⅛	42 1/16
RUSLAND.			
Hope & C°. 5 p	103⅜	—	—
„ 5 „	102	—	—
Certif. Obl. 5 „	84⅜	—	—
„ „ 4 „	79 9/16	⅝	—
„ *Stiglits* 4 „	79⅝	¾	79¾
„ N. 4 „	79¼	—	—
„ 5 Ser. 5 „	89⅝	¾	—
„ 6 „ 5 „	99 3/16	⅜	99 3/16
„ Hamb. 5 „	—	—	—
„ Lond. 5 „	—	—	—
„ „ 4½ „	94⅛	—	—
„ „ 3 „	62⅜	—	—
Insch. . 6 „	60	—	—
Cert. . 6 „	66⅝	—	—
Spw. Act. 5 „	—	—	—
„ volgef. 5 „	212½	213	—
Hijpoth. . . 4½ „	—	—	—
POLEN.			
Aand. 1835. *f*	158½	—	—
Oblig. . . . . 4 p	78⅛	¼	—

	van	*tot*	*gebl.*
PRUISSEN.			
Oblig. 59. 5 p	102	—	—
Aand. 54. 3½ „	205	—	
OOSTENRIJK.			
Obl. Met. 5 „	47½	11/16	47 9/16
„ „ 2½ „	25 15/16	26	—
„ r. Amst. 5 „	69⅛	½	69⅛
„ Nat. 54. 5 „	54 7/16	¾	54 9/16
Wener Bank *f*	—	—	—
„ . . . „	—	—	—
„ 4 p	243	—	—
Fr. Sp. *Hop.* 3 *f*	—	—	—
NAPELS.			
Cert. L. B. 5 p	—	—	—
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 5 p	—	—	—
„ 3 „	—	—	—
BRAZILIE.			
Geldl. 58. 4½ p	—	—	—
„ 58. 4½ „	—	—	—
SARDINIE.			
. . . . 5 p	—	—	—
PERU.			
Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
„ Fransche .	—	—	—
ECUADOR.			
Obl. 55. 1 p	12⅞	13	—
VENEZUELA.			
Oblig. . . . 3 p	25 11/16	13/16	—
„ . . . 1½ „	13 7/16	—	—
GRENADA.			
Oblig. . . . . 4 „	14 9/16	—	—
„ Uitg. . .	4⅝	—	—
MEXICO.			
Oblig. . . . . 3 p	21 1/16	3/16	21 1/16
N.-AMERICA.			
Philad. Lt. B.	102½	—	—
„ *Rots.* 6 „	—	—	—
Ill. Spw. Aand.	—	—	—
„ Obl. C. B. 7 p	82	—	—
Galv. Spw. 8 „	49	—	—
Louisiana 5 „	—	—	—
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825 5 p	—	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 106¾. — Beleening 3. Prolongatie 2½. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit:*

IJ. DE KOCK, *President.* J. A. JOLLES Jzn., 1e. *Secretaris.*

De spaansche fondsen bleven nagenoeg op de hoogte van gisteren; de overige waren min of meer flaauwer. De handel was gering.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 21,60; dito Nationale *f* 23,55; diverse in Eng. per £ *f* 11,57½; Eng. Russen per £ *f* 11,80; Frans. *f* 55¼; Belg. *f* 55¾; Pruiss. *f* 34¾; Hamburg Russen *f* 32½; Russen in Z. R. *f* 33½; Pools. in Fl. *f* 26⅞; Spaans. *f* 2,38.

MADRID, 7 Maart. De 3 pc. 44.40; 1¾ pc. 34.40.

WEENEN, 8 Maart. De 5 pc. Met. 69.80; nat. 77.50.

LONDEN, 8 Maart. De 3 pc. gecons. 94¼ à ⅜. Mexico 22. Spanje 45¾ en 33¾.

PARIJS, 8 Maart. De 3 pc. 67,65. Spanje 43¼ en 33½.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 8 Maart. *Koolzaad* op October *f* 420.

GRONINGEN, 6 Maart. *Tarwe* iets lager; 76 à 74 p. Ommel *f* 8,10 à *f* 8,90; 70 à 74 p. Old. *f* 7,85 à *f* 8,60. *Rogge* als vóren; 66 à 70 p. *f* 6,40 à *f* 7. *Boekweit* 15 c. hooger; 62 à 64 p. gr. zand *f* 5,75 à *f* 6,55; 64 p. veen *f* 5,85. *Gerst* ruim prijsh.; 54 à 58 p. w. *f* 5.40 à *f* 6,10. *Haver* 38 à 50 p. dikke *f* 3,25 à *f* 4,75; 36 à 40 p. w. voer *f* 3,30 à *f* 3,80. *Paardenboonen* *f* 6,50 à *f* 7. *Koolzaad* met weinig handel; *f* 11,30 à *f* 11,85. *Gort* grove *f* 9,50 à *f* 10,25; parel *f* 12 à *f* 14,50.

SNEEK, 6 Maart. *Boter* *f* 51.

DELFT, 8 Maart. *Boter* *f* 53 à *f* 59.

Te Groningen is tot predikant bij de herv. gemeente beroepen ds. *K. F. Ternooy Apel*, thans pred. te Delft.

25jarige Echtvereeniging van:

J. Az. OTTER
en
M. NAPJUS.

WARDER, 8 Maart 1860.

*** Getrouwd:

BORCULO, 2 Maart 1860.

J. H. WEENINK
en
T. B. HAAGER.

*** Getrouwd den 3den Maart 1860 te GRONINGEN:
Jonkheer Mr. M. A. DE SAVORNIN LOHMAN
en
Jonkvrouwe F. J. ALBERDA VAN EKENSTEIN.

*** Getrouwd:

R. J. C. STOFFELS,
Med. et obstr. Doctor te Steenwijk, met
M. E. SCHALIJ.

IJSSELSTEIN, 5 Maart 1860.

*** Getrouwd:

MIJDRECHT, 8 Maart 1860.

J. W. F. HABERMEHL
en
P. EYKELHOFF.

*** Bevallen van een ZOON *H. HARMENS — BOLMAN.*

HARLINGEN, 3 Maart 1860.

*** Voorspoedig bevallen van eenen welgeschapenen ZOON *H. A. MOLHUYSEN — DE KAT.*

VOLLENHOVE, 4 Maart 1860.

*** Bevallen van een' ZOON *CATHARINA VRUGTE*, Echtgenoote van H. POS.

NEDERHORST DEN BERG, 4 Maart 1860.

*** Heden beviel voorspoedig van een ZOON *J. A. KIERS*, geliefde Echtgenoote van
Dr. L. P. OUWERSLOOT.

SNEEK, 5 Maart 1860.

*** ZUTPHEN, 5 Maart 1860. Bevallen van een' ZOON *C. W. BERGSMA, WALRAVE.*
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON *J. A. VAN DEN ANDEL — VON SCHMIDT AUF ALTENSTADT.*
VIANEN, 5 Maart 1860.

*** Bevallen van een' ZOON *H. SMITSHUYSEN*, geboren *METZLER.*
VLISSINGEN, 5 Maart 1860.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *H. M. KOOT*, geliefde Echtgenoote van
Js. VAN DER KAAY.
ALKMAAR, 5 Maart 1860.

*** Voorspoedig bevallen van een' ZOON *M. J. STERK*, Echtgenoot van J. L. WERNER.
VEGHEL, den 6den Maart 1860.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON *C. M. KüLLER — BOLL.*
'sHERTOGENBOSCH, 6 Maart 1860.

*** Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *M. J. VAN OLST*, geliefde Echtgenoote van A. H. PONT.
AMSTERDAM, 6 Maart 1860.

*** Heden beviel voorspoedig van een ZOON *P. E. ALY*, geliefde Echtgenoote van H. BAX.
DORDRECHT, 7 Maart 1860.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ongesteldheid, tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwdkinderen, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote MARIA SIBILLA PEERELINGS, in den ouderdom van 76 jaren en 7 maanden, waarvan ik ruim 44 jaren met haar in een allergelukkigsten Echt heb mogen doorbrengen.
HAARLEM, P. SMITS.
3den Maart 1860.

*** Heden overleed tot onze diepe droefheid, ons innig geliefd Zoontje HENRI THEODORE, in den ouderdom van 7 jaren en ruim 7 maanden.
Mr. H. J. KRONENBERG.
T. S. KRONENBERG — TOE WATER.
ARNHEM, 4 Maart 1860.

*** Heden overleed onze waarde Vader en Behuwdvader, de Heer W. J. LAMPE, in den ouderdom van 80 jaren. W. J. LAMPE JR.
'sGRAVENHAGE, 4 Maart 1860.
Familie en Vrienden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aantemerken.

*** Heden overleed GEERTRUIDA ERDTSIECK, geliefde Echtgenote van P. CLAUSING.
HAARLEM, 4 Maart 1860.
Vrienden en Bekenden worden verzocht deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.
Op verzoek van de overledene, zullen alleen door den overgeblevenen Echtgenoot uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 84 jaren, de Wel-Edel Geboren Heer Mr. JOHAN JACOB HASSELT, in leven Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Lid der Provinciale Staten van Gelderland en Secretaris der Gemeente Arnhem, Weduwnaar wijlen de Hoog Wel-Geboren Vrouwe *M. E. J. Baronesse van Haersolte.*
ARNHEM, 5 Maart 1860.

*** Heden overleed, tot bittere droefheid van zijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, onze hartelijk geliefde Vader BARTH VAN DONSELAAR, in den ouderdom van 65 jaren. N. VAN DONSELAAR,
SANTPOORT, *uit aller naam*,
5 Maart 1860. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na een langdurig doch geduldig lijden, onze geliefde Zuster en Behuwd-Zuster GEERTRUIDA MAAS, na voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk, in den ouderdom van ruim 44 jaren. *Uit aller naam*,
HAARLEM, W. MAAS.
6 Maart 1860. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 65 jaren, de Hoog Edel-Gestrenge Heer A. P. F. RIGOT DE BENNINS, Generaal-Majoor, buitengewoon Adjudant des Konings enz.
VUGHT, den 6den Maart 1860.

*** Heden overleed in den ouderdom van vijfenzeventig jaren, onze geliefde Moeder en Groot-Moeder Mejufvrouw CATHARINA WILHELMINA GRIJNS, Wed. van den Heer *Paulus Pelgrim.* *Uit aller naam*,
AMSTERDAM, 6 Maart 1860. P. F. PELGRIM.

*** Heden overleed, in den ouderdom van circa 29 jaren, mijne geliefde Echtgenoote D. SEVENHUYSEN, nalatende één pand onzer liefde. K. B. WIJGERS.
HELDER, 6 Maart 1860.

HAARLEM, 6 Maart 1860. Heden overleed alhier, na eene korte doch hevige ongesteldheid, in den ouderdom van 45 jaren, onze oudste Broeder D. BOSCH, nalatende 6 onmondige Kinderen.
Uit naam van den overledene zijne Broeders en Zusters,
A. BOSCH.
W. BOSCH.
W. BOSCH.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer WOUTER CORNELIS STEMFOORT. C. VAN PUTTEN,
LEYDEN, Wed. *W. C. Stemfoort.*
7 Maart 1860. Eenige kennisgeving.

*** Voor de vele blijken van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onze geliefde Dochter *Maria Cornelia*, betuigen wij bij deze onzen opregten dank.
AMSTERDAM, F. E. WENDELAAR.
9 Maart 1860. W. WENDELAAR, NACHENIUS.

*** Te Dubbeldam, op Donderdag den 26sten April 1860, des morgens ten 8½ uur, in de School Nº. 1, **EXAMEN** van Onderwijzers voor de School van het Gehucht *de Mijl.*
De Onderwijzer geniet eene Jaarwedde van *f* 600.—, Woning en Tuin.
Die daarvoor in aanmerking wenschen te komen, wenden zich voor 1° April 1860, aan den Burgemeester.

Allen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van wijlen A. BESSEM, of tot die Nalatenschap behoorende Goederen onder zich mogten hebben, worden verzocht daarvan *franco* opgave te doen, voor of uiterlijk op 14 *Maart* e. k., aan den Heer G. Baron SLOET, te Vollenhove.

FRANCO ZENDT MEN UED. OP AANVRAGE, GEMERKT F. G. N. TOE:
PROSPECTUS en volledige **INLICHTINGEN**, van een ongemeen fraai ingerigt en gelegen *Pr. Jongeheeren-Instituut*, waarvan de Condities uiterst billijk en de getuigen van Ouders, enz. extra gunstig zijn. Nog 3 Plaatsen zijn vacant. Adres *franco*, aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem, of Bureau *Rott. Courant*, of Bureau *Handelsblad.*

*** PRINS EN GILTAY, Apothekers te Dordrecht, verlangen met Mei of later, een bekwaam **BEDIENDE;** liefst Externe.

Gouverneur.

Met primo Mei aanstaande wordt gevraagd: Een **GOUVERNEUR**, P. G., geschikt om met Jongelingen omtegaan, grondig onderwijs kunnende geven in de Hollandsche en Fransche Taal, benevens de Rekenkunde en wat verder tot eene fatsoenlijke opvoeding wordt vereischt, terwijl kennis tot het geven van onderrigt op de Piano, tot aanbeveling zal verstrekken.
Adres Lª. A, bij den Boekhandelaar G. G. DE VOOGT, te Breda. Brieven *franco.*

WINKEL.

Tot het waarnemen van een' kleinen Winkel, wordt eene **JUFVROUW** gevraagd. Zij, die meer dusdanig werkzaam zijn geweest, komen het eerst in aanmerking. Adres *franco*, onder Letters G. A., bij den Boekhandelaar C. ZWAARDEMAKER, te Haarlem.

*** Eene **PREDIKANTS DOCHTER**, oud 28 jaren, wier beide Ouders overleden zijn, zoekt bij eene fatsoenlijke Familie, eene betrekking van *Jufvrouw van Gezelschap* of *Huishoudster.* Er zal meer op eene fatsoenlijke behandeling, als groot Salaris gelet worden. Adres onder Letters N. N., bij den Boekhandelaar L. VEERMAN, te Heusden.

*** *On demande en qualité d'élève Secondante, une* **DEMOISELLE** *française ou de la Suisse française. S'adresser sous les initiales M. N. lettres affranchies, au libraire J. G. BROESE à Utrecht.*

*** *On demande à Amsterdam vers le mois de Mai, une* **BONNE** *de la Suisse, pour soigner un enfant de six ans; la préférence sera donnée à celle qui ait déjà été en condition dans ce pays. S'adresser par lettres affranchies sous les initiales W. W. au libraire J. C. SPIJKER Az. Reguliersplein X 359 à Amsterdam.*

*** *Quelqu' un du culte protestant, d'une famille respectable, muni de bons certificats, examiné pour le Hollandais et le Français, qui a l'habitude de parler avec facilité la langue dernièrement nommée et sachant instruire au surplus l'Allemand, les langues anciennes et tout ce qui concerne une éducation soignée, cherche une place comme* **GOUVERNEUR** *externe ou interne. S'adresser, sous l'initiale S., chez le libraire H. HöVEKER à Amsterdam. Lettres affranchies.*

***** BREVETS à VENDRE.**
Ceinture Aromale Electrique, contre le mal de mer, Brevetée en Angleterre, en France, en Belgique et en Hollande.

Une des merveilleuses découvertes de notre siècle vient d'être faite, à la suite de nombreux voyages sur mer, par M. ALPHONSE MOSSELMAN, allié aux premières familles de la Belgique, devoué au gouvernement des Pays-Bas.
Soumise, il y a peu d'années, à l'Académie des Sciences de Paris, la ceinture fut approuvée par le savant et célèbre ARAGO. Trente années d'expérience ont prouvé son efficacité.
L'inventeur a fait abandon gratuit à la marine royale des Pays-Bas, de son invention. Des spécimen ont été adressés à Sa Majesté GUILLAUME III et à son Excellence J. S. LOTSY, Ministre de la Marine.
S'adresser par lettres affranchies, rue d'Italie 33 à Bruxelles, à Mr. HENRY LIENDERS.

***** HOOGHEEMRAADSCHAP VAN RIJNLAND.**
Dijkgraaf en Hoogheemraden van RIJNLAND, brengen bij deze ter kennisse van de Ingelanden:
Dat de **LIJSTEN** der Stemgeregtigde Ingelanden van het Hoogheemraadschap voor het jaar 1860/1861, zoo als die door de vereenigde Vergadering zijn vastgesteld, van den 9den tot den 23sten Maart (behalve des Zondags) van des morgens *negen* tot *twaalf* ure, ter inzage zullen liggen in de Lokalen, alwaar de Stembureaux zitting hebben gehouden en op het Gemeenlandshuis te *Leyden.*
Leyden, 3 *Maart* 1860.
Dijkgraaf en Hoogheemraden van Rijnland,
H. C. J. HOOG, Dijkgraaf.
J. T. BUYS, Secretaris.

DEPARTEMENT VAN MARINE.
Directie Willemsoord.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 14den Maart 1860, des middags ten 12 ure, zal, door den Minister van Marine, aan het Lokaal van het Departement van Marine te 's Gravenhage, worden **Aanbesteed:**
1°. De **VERDIEPING** van het Dokkanaal op het Maritime Etablissement Willemsoord, en het maken van een **GEUL** van dat Kanaal tot aan de Koopvaarders Binnenhaven, in één Perceel.
2°. Het in den drooge **VERDIEPEN** en **VERRUIMEN** van het natte Dok op dat Etablissement, met eenige daarmede in verband staande werken, mede in één Perceel.

Deze Aanbestedingen geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig Art. 10 en 17 van de betrekkelijke Bestekken, die, behalve aan genoemd Departement, ter lezing liggen bij de Directien der Marine te Willemsoord, Amsterdam, Hellevoetsluis en Vlissingen, aan het Provinciaal Gouvernement van Noord-Holland, en verder op al die plaatsen waar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken ter lezing liggen.
Acht dagen vóór de Aanbesteding wordt aanwijzing in *loco* gegeven, terwijl wijders nadere inlichtingen zijn te bekomen, bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat J. G. VAN GENDT, te Haarlem en bij den Ingenieur J. STROOTMAN, te Nieuwe-Diep.
's Gravenhage, De Minister van Marine,
den 1sten *Maart* 1860. J. S. LOTSIJ.

*** De **DEELHEBBERS** in *de Koninklijke Nederlandsche Grofsmederij*, te Leyden, worden uitgenoodigd, ter bijwoning der Jaarlijksche Algemeene Vergadering, op Woensdag den 21sten Maart 1860, des namiddags ten *half twee* ure, aan het Lokaal der Fabriek, ten einde ingevolge Art. 17 der Statuten, aan te hooren het **Verslag van den staat der Societeit;** liggende de **Balans** ter inzage voor Deelhebbers aan het Bureau der Grofsmederij, van 10 ure des voormiddags tot 1 ure des namiddags.
Leyden, 7 *Maart* 1860.
Namens het Bestuur,
A. HARTEVELT Jz., Secretaris.

Nationale-Militie.

De ondergeteekende verwittigd langs deze, dat zij zich belast met de bezorging van **NUMMERVERWISSELAARS** en **PLAATSVERVANGERS**, voor de *Nationale-Militie*, terwijl zij hoopt, dat het vertrouwen, gedurende eene reeks van jaren aan wijlen haren Echtgenoot ten deel gevallen, ook door haar mag worden ondervonden. Wed. J. MAAS,
St. Jansstraat over het Gouvernements-
9 *Maart* 1860. Gebouw te Haarlem.

NAAR
PADANG,
mede voor **Passagiers**,
waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt,
het Ned. gekoperd **BARKSCHIP** ***JULIE***, Kapt. R. BREM. Adres bij de Reeders VAN OVERZEE & Cº. en bij de Cargadoors HUDIG & BLOKHUYZEN en KUYPER, VAN DAM & SMEER, te Rotterdam, en DE CONINGH & Cº., te Amsterdam.

DUNO.

Het **BUITENVERBLIJF** ***DUNO***, geschikt voor *Zomer- en Winterverblijf*, alleraangenaamst gelegen bij Oosterbeek, op eenen Heuvel aan den Rijn, bestaande in Heerenhuis, Tuinmanswoning, Koetshuis en Stal, Belvédère, Paviljoen, ruimen Tuin en lommerrijke Wandeldreven, is te HUUR, te aanvaarden 1 Mei 1860.
Brieven *franco*, ter Secretarie van het Kasteel *Doorwerth.*

Te Koop of te Huur:

Een zeer soliede, droog en net **HUIS**, midden in een Tuin gelegen, uit alle Kamers een mooi en vrolijk uitzigt, voorzien van eene marmeren Vestibule en dito Schoorsteenen en bijzonder veel Gemakken, aan den Straatweg in een aangenaam en zeer gezond gedeelte van Gelderland. *Franco* Brieven onder Lettª. A. B., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

BUITENPLAATS.

Wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden: Een **BUITENPLAATS**, *Zomer- en Winterverblijf*, gelegen aan den Straatweg van Zutphen naar Arnhem, te Brummen, bestaande uit Heerenhuis, voorzien van vier ruime Kamers, benevens drie kleinere Vertrekken, Meidenkamer, Zolder, Keuken, twee Kelders en verdere Gemakken, Koetshuis en Stalling, grooten Tuin, Bouw- en Weiland, ter grootte van anderhalf Bunder. Reflecterende, worden verzocht zich *franco* te adresseren, onder Letter B., bij den Boekhandelaar J. LEENDERTZ, Kalverstraat te Amsterdam.

*** **DENNEN HEIPALEN**, van 6 tot 20 El lengte en onderscheidene zwaarte, te bekomen.
Brieven *franco*, ter Secretarie van het Kasteel *Doorwerth.*

*** **A. B. VAN DER VIES** en **OTTO VAN DER VIES**, Makelaars, zullen op Dingsdag den 20sten Maart 1860, 's morgens ten 10 ure precies, in *den Brakkengrond* te **Amsterdam**, Verkoopen: 347 pakken Alicantsche **MATTEN**, **STROOKEN** en 6 pakken **SPART**, zoo gezond als beschadigd, bij kavelingen van 4 à 6 pakken; alsmede 1270 kisten te zamen 12407 paar gomelastieken Vrouwen- en Kinder **OVERSCHOENEN**, prima kwaliteit. Alles breeder bij notitie en daags vóór de veiling te zien.

Hoogheemraadschap van Rijnland. *Provinciaal Bestuur van Zuidholland.*

VERPACHTING.

Op Maandag den 12den Maart 1860, des voormiddags ten 11½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door eene Commissie, uit Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en uit het Bestuur, van het Hoogheemraadschap van Rijnland, in bijzijn van de Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10º district, aan het Gemeenlandshuis van Rijnland te Leyden, worden **Verpacht:**
De **INVORDERING** van het Regt van Doorvaart van de beide Sluizen, zijnde eene Schut- en eene Keersluis en daarbij behoorende Bruggen aan de Gouwe, in den Hoogen Rijndijk, onder Alphen, ingaande den 1sten April 1860 te middernacht en eindigende den 30sten April 1861, mede te middernacht.
Deze Verpachting zal geschieden bij inschrijving en afslag.
De Voorwaarden liggen ter lezing aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur van Zuid-Holland te 's Gravenhage, aan dat van het Gemeenlandshuis van Rijnland te Leyden, en op de meeste plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden; alsmede aan de Gouwesluizen zelve bij den Sluiswachter *J. Nagtegaal.*

Donderdag vóór de Verpachting, des voormiddags om 11 ure, zal de noodige aanwijzing *in loco* worden gedaan, en zullen voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat J. A. BEYERINCK en den Ingenieur J. F. AUGIER, beide te 's Gravenhage, en den Hoofd-Opzigter van Rijnland J. KROS en den Opzigter G. A. DE GEUS, beide te Leyden.

De Staatsraad-Commissaris des Konings
in de Provincie Zuid-Holland,
VAN DER HEIM.
De Dijkgraaf van Rijnland,
H. C. J. HOOG.

*** Uit hoofde van vertrek, zal op den *Huize Ploen*, nabij het Spoorweg-Station, te Duiven, op Woensdag den 14den Maart 1860, te beginnen des morgens om 10 ure, publiek worden Verkocht:

Eenige deftige **MEUBELSTUKKEN**, als: Mahonijhouten Uittrektafel met 4 Bladen, en dito Stoelen, geheel Nieuw, een mooije Haard.

Alle **KUIPEN** en **GEREEDSCHAPPEN**, tot eene groote Kaasmakerij behoorende.

Zeer goede **PAARDETUIGEN**, **STAL-**, **DEEL-** en **TUIN - GEREEDSCHAPPEN**, verscheidene **RIJTUIGEN**, als: Caleche Vigelante, Barouchette, Tentwagen, Poneychais, alle goed onderhouden en eene geheel Nieuwe rijk bekleede Victoria.

4 BOERENWAGENS.

6 PAARDEN, als: 1 donker bruine Bijtands en vierjarige Schimmel, beide Merriën, van edel ras en mak in een span of afzonderlijk.

1 Groote Schimmel Merrie, 5 jarig, mak in alle Tuig.

1 Span zwarte, 5 jarige, schoone Merrie-Paarden, Groningsch ras.

1 Schimmelmerrie, oud 5 jaren, mak in de Kar.

4 Stuks, 3 jarige **MALEN**.

23 Stuks 2 en 1 jarige **MALEN** en **OSSEN**.

Ruim **130,000** Pond, best gewonnen **HEELGRASHOOI**.

Eene groote **MESTVAALT**, in 4 Perceelen.

Voorts: **1 DRIE WIELIGE STORTKAR**, **1 ENGELSCHE HAKSELSNIJDER**, **3 NIEUWE KRUIWAGENS**, **1 BEDSTEDE**, **2 HONDEN HOKKEN**, **1 PAAUWHAAN** en hetgeen verder zal worden voorgebragt.

De Paarden en Rijtuigen zullen aankomen, na aankomst van den Trein, die om 10 ure 19 minuten van Arnhem vertrekt.

Alles daags voor den Verkoop te zien.

*** **N. J. VAN BEMMEL**, **J. H. BRINKMAN**, **J. VAN DER VLUGT**, **Th. A. LIWIJN**, **N. WAALEWIJN** en **W. M. VAN BEMMEL**, Makelaars, presenteren, als lasthebbende van hunne Principalen, op Zaturdag den 17den Maart 1860, des namiddags na 5 ure, in het Logement *de Gouden Leeuw* te Haarlem, in publieke Veiling te Verkoopen, ten overstaan van den Notaris **G. C. JOEKES**:

Een hecht, sterk en weldoortimmerd **WINKELHUIS**, waarin eene Affaire in *Wollen Manufacturen* wordt uitgeoefend, **ERVE** en **TUIN**, staande en gelegen te Haarlem, aan de Oostzijde van de Kruisstraat over het Waaigat, geteekend Wijk 6 N°. 160, en bij het Kadaster bekend in Sectie C. onder N°. 551, ter grootte van 3 Roeden en 10 Ellen.

Breeder bij Biljetten omschreven en nadere informatie bij bovengemelde Makelaars. De Bewijzen van Eigendom en Veilcondition, zullen drie dagen vóór en op den Verkoopdag ter Visie liggen, ten Kantore van den Notaris voornoemd.

*** **PUBLIEKE VERKOOPING**, in *het Gemeentehuis*, te Ter Aar, op Dingsdag 20 Maart 1860, des morgens ten elf ure, ten overstaan van den Notaris **Jb. KEMPENAAR**, residerende te Woubrugge, van:

Eene goed onderhoudene **BOUWMANSWONING**, **SCHUUR**, vijf Roeden **HOOIBERG**, verder **GETIMMERTE**, diverse Perceelen extra best **WEILAND**, verderen **GROND** en **WATER**, staande en gelegen in den Schilkerpolder te Ter Aar, en groot 15 Bunders, 17 Roeden, 53 Ellen.

De Landerijen blijven tot Kersmisdage dezes jaars en de Woningen, verdere Getimmerte tot 1°. Mei 1861, bij den Verkooper in gebruik.

Nadere informatien zijn ten Kantore van opgenoemden Notaris te bekomen.

*** Men is voornemens, op Donderdag den 22sten Maart 1860, des voormiddags ten elf ure, ten huize van *Dirk de Leeuw*, Kastelein bij de Burgervlotbrug in de Zijpe, in het openbaar te Verkoopen:

Een **HUIS** en **ERVE**, ingerigt tot *Grof- en Hoefsmederij*, staande en gelegen in de Zijpe, aan den Hoek van de Belkmer- en Burgerwegen, met een stukje **TUINGROND**, bij het Kadaster bekend onder N°. 708, in Sectie G., ter gezamentlijke grootte van 5 Roeden.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Notaris **J. SCHOEHUIZEN**, te Alkmaar.

*** **PUBLIEKE VERKOOPING**, aan de Bouwmanswoning van de Erven *A. van Dam*, te Woubrugge, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris **Jb. KEMPENAAR**, op Dingsdag en Woensdag 3 en 4 April 1860, des morgens ten tien ure, van uitmuntende **LEVENDE HAVE**, bestaande in 23 Kalfkoeijen, 3 Kalfschotten, 4 Kalfvaarsen, 6 Pinken, 15 Schapen en 6 Paarden; voorts van een Tilbury, 1 Karretje, 3 beslagen Boerenwagens, 2 driewielde Karren, eenige Ploegen, Eggen en Ploegsleden, 1 Rolblok, diverse Tuigen, 1 Windmolen, 1 Bergheef en Spillen, 1 Karn en Toebehooren, 4 koperen Melkketels, diverse Staren, Kuipen, Emmers, Zoutbakken, Kaasvaten en Planken, 1 Melkschuit en hetgeen verder tot een volslagen Bouwerij en Melkerij behoort; wijders van eenen netten en zindelijken **INBOEDEL**, waaronder een Mahonyhouten Kabinet, 2 dito Chiffonnières, 1 Secretaire, diverse Tafels, Stoelen, Spiegels en Schilderijen, 1 staand Horologie, een Weerglas, Vloerkleeden en Karpetten, 6 Bedden met Toebehooren, Bed- en Tafellinnen, divers Koper-, Glas-, Verlakt-, IJzer-, Blik- en Aardenwerk, en hetgeen meer ter Verkoop zal worden aangeboden.

In alle Boekwinkels kan worden Ingeteekend op de

STUIVERS-EDITIE.

LECTUUR VOOR DE JEUGD.

Ofschoon de **STUIVERS-EDITIE** nog slechts korten tijd bestaat, is het getal geabonneerden reeds zóó uitgebreid, dat nu reeds de *eerste Nommers* herdrukt zijn, en het daardoor mogelijk is, om op den duur aan de veelvuldige bestellingen te voldoen. — De Redactie vindt hierin den besten waarborg voor haren arbeid, en stelt zich steeds voor, dat deze **STUIVERS-EDITIE** een werk moet zijn, voor *Huisgezinnen van alle standen*, dat de jeugd op eene aangename, doch tevens ook zeer nuttige wijze moet bezig houden.

De Inhoud van de jongst verschenen Nommers is: De tienjarige held. — Pieter Corneliszoon Hooft. — Pannebakkerijen. — De kat. — Het aquarium. — De kleine dochter. — Het glas. — Jeruzalem. — Studenten-Rekening. — De zonderlinge kleeding. — Nederlandsche volksdichters. — Klaag niet over uw lot. — Indië. — De kajuitsjongen en zijne moeder. — Merkwaardigheden van eenen hond. — De goede handel. (Eene aandoenlijke geschiedenis). — De bewaarschool. — Na vaders herstelling uit eene gevaarlijke ziekte. — De predikant en de roovers. — Gom-Elastiek. — De oom uit Amerika. — Prijsvraag. — Spreuken. — Raadsel. — Oplossing.

PRIJS: VIJF CENTS PER WEEK.

*** De Boekhandelaren KEMINK EN ZOON, te Utrecht, verzonden:

CATALOGUS DER BIBLIOTHEKEN

van wijlen de Heeren

J. D. C. C. W. Baron *d'Ablaing v. Giessenburg v. Moersbergen*; Dr. *v. d. Berg*, Prakt. Geneesheer te Dordrecht; Dr. *C. A. Bergsma*, Hoogleeraar in de Botanie te Utrecht; *A. ten Bosch*, Predt. te Sluipwijk; *G. Doedes*, Rust. Predt. van Medemblik te Haarlem; Dr. *J. C. Swijghuisen Groenewoud*, Hoogl. in de Ooster. Taal- en Letterkunde, te Utrecht (gedeelte der Bibliotheek); *H. de Haan Hugenholtz*, Rust. Predt. van Elburg; *A. Lens*, Predt. te 's Gravenhage; *H. A. van Meurs*, Predt. te Gendringen; *Reudler*, Predt. te Deventer en *vele anderen*.

INSTRUMENTEN-NATURALIEN ENZ.

Eerste Helft,

welke ten hunnen huize verkocht zal worden op Donderdag den 22sten Maart 1860 en volgende dagen.

NB. NB. De tweede helft, waarvan de verkooping, tegen het einde van April zal plaats hebben, verschijnt kort na Paschen.

Deze Catalogus is op *franco* aanvrage verkrijgbaar.

TE HUUR

te Oosterbeek bij Arnhem: Een **BUITENVERBLIJF**, met 10 Kamers, Stal en Koetshuis, geheel GEMEUBILEERD, zeer schoon gelegen aan den Grindweg. Te bevragen bij A. HILHORST, Mr. Timmerman aldaar, of per Brief, onder Letters H. V. V., bij den Boekhandelaar W. WILLEMS, Vijzelstraat te Amsterdam.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

door Mr. K. A. Poortman,

NOTARIS te SCHIEDAM,

VAN:

I. Eene **BRANDERIJ** met **KOELBAK**, twee **PAKHUIZEN** of **LOODSEN** en **ERVEN** en een **OPEN PLAATS**, zijnde de Branderij voorzien van twee Ruwketels, een Disteleerketel, 14 Beslagbakken en hetgeen meer tot eene welingerigte Branderij behoort, alles staande en gelegen aan de Hoofdstraat, Wijk G, Nummers 90 en 91 binnen genoemde Stad, en op den Kadastralen legger voorkomende onder Sectie D. Numm. 147 en 870, ter grootte van 3 Roeden en 73 Ellen.

II. Een **WOONHUIS**, twee **KOESTALLEN**, een **LOOTS**, twee **OPENE ERVEN** en eene **MESTVAALT**, staande en gelegen aan den nieuwen Westfrankenlandschenweg der meergenoemde Stad; Wijk G. Numm. 92, 93 en 94, en op den Kadastralen legger voorkomende onder Sectie D. Numm. 151, 871 en 872 gedeeltelijk, ter grootte van 6 Roeden en bijna 98 Ellen.

III. Een ruime **LOOTS**, gebruikt wordende tot *Timmerwinkel* en *Kuiperij*, benevens een ruim **OPEN ERF**, staande en gelegen als het laatst voorgaande perceel, Wijk G. Numm. 94a., en op den Kadastralen legger voorkomende onder Sectie D. Numm. 872 gedeeltelijk, ter grootte van 10 Roeden en 92 Ellen.

IV. Twee zesentwintigste Aandeelen in den **STEENEN WIND-KORENMOLEN**, genaamd *„DE GEKROONDE BRANDERSKETEL"*, met **HUIS**, **STAL** en verder **TOEBEHOOREN**, staande en gelegen aan de Westvest, Wijk A. Numm. 256 en 257, binnen de Stad Schiedam voormeld, en op den Kadastralen legger voorkomende onder Sectie C. Numm. 529 en 530.

V. Een zesde aandeel in de **MOUTERIJ**, genaamd *„DE EENDRAGT"*, voorzien van twee Eesten, staande op Erfpachtsgrond aan de Buitenhaven en strekkende tot aan de Tuinlaan der meergenoemde Stad, Wijk B. N°. 82, en op den Kadastralen legger voorkomende onder Sectie D. N°. 408.

VI. Eenen bijzonder goeden en goed gelegen **STEENEN WIND-KORENMOLEN**, genaamd *„DE HOOP"*, en **ERVEN**, staande en gelegen aan den Straatweg tusschen Overschie en Delft, in den Polder Zestienhoven der Gemeente Overschie, en op den Kadastralen legger voorkomende onder Sectie B. N°. 375, ter grootte van 4 Roeden en 30 Ellen.

VII. Een ruim en goed ingerigt **WOONHUIS**, met een **TUIN**, en een gedeelte **WEG**, staande en gelegen als het laatst voorgaande perceel, gemerkt B. N°. 131 en op den Kadastralen legger voorkomende onder Sectie B. Numm. 6, 374, 376 en 377, ter grootte van 18 Roeden en 49 Ellen.

VIII. Eene partij uitmuntend **WEILAND**, zeer gunstig gelegen voor Moestuin, aan voorschreven Straatweg, nevens de beide laatstvoorgaande perceelen, groot 1 Bunder, 82 Roeden en 79 Ellen, en op den Kadastralen legger voorkomende onder Sectie B. N°. 7, 372 en 373.

De Veiling en voorloopige toewijzing zullen geschieden op Vrijdag den 16den Maart 1860, des voormiddags ten elf ure, en de afslag en bepaalde toewijzing van de drie laatstvermelde perceelen op Vrijdag den 23sten derzelfde maand, insgelijks des voormiddags ten elf ure, en van de vijf eerstomschrevene perceelen op Zaturdag den 24sten der maand des avonds ten 8 ure, alles in het gebouw *„Musis Sacrum"*, aan de Lange Haven te Schiedam, zijnde inmiddels aangaande de koopsvoorwaarden, inlichtingen te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris.

BOEKVERKOOPING

BIJ G. D. BOM, DAMRAK H 117.

Op Maandag 19 Maart en zeven volgende dagen zal de Boekhandelaar G. D. BOM, publiek Verkoopen: Eene belangrijke, door keur van banden uitmuntende en net geconditioneerde verzameling **BOEKEN**, waarbij prachtige en sierlijke Prentwerken, precieus gebonden Prachtwerken voor Salon en Boudoir, eene nette collectie beste Fransche en Italiaansche Werken van smaak, 10 Nummers over *Godgeleerdheid*, waarbij de *Calvini*, *P.* et *Chrysostomi* Opera; eene partij Roomsch-Katholieke Schriften en nieuwe in Schilpad, Satijn en Marocco gebonden Kerkboeken, de zeldzaamste en gezochtste Werken over *Geschiedenis*, *Plaats-* en *Levensbeschrijving*, *Natuurlijke Historie*, *Scheikunde* en *Physiologie*, en de nieuwste omtrent *Genees-*, *Ontleed-* en *Verloskunde*, waarbij van *Weber*, *Bourgery*, *Vrolik*, *Canstatt*, *Wunderlich*, *Oesterlen*, *Kampfmüller*, *Druitt*, *Fuchs*, *Henle*, *Goffres*, *Chailly*, *Scanzoni*, *Maygrier* enz., meestal modern gebonden, en een partijtje *Romans*; voorts **ATLASSEN**, **KAARTEN**, Indische en andere **ZEE-** en **KUSTKAARTEN**, **MUZIJK**, **CHIRURGICALE INSTRUMENTEN**, **NATURALIËN** en **LIEFHEBBERIJEN**. Nagelaten door wijlen den Wel-Eerw. Zeer Gel. Heer J. MUNTENDAM, Predikant bij de Herv. Gemeente, en door den Wel-Edel Gestr. Zeer Gel. Heer C. SEEGERS, Med. et Chir. Doct. te Amsterdam, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw enz. Te zien Vrijdag en Zaturdag 16 en 17 Maart, des voormiddags van 10 — 3 ure. De Catalogus is à 10 Ct., op *franco* aanvrage, verkrijgbaar bij G. D. BOM, Damrak H 117 te Amsterdam.

*** Bij G. B. VAN GOOR, te Gouda, ziet het licht en is alom verkrijgbaar, eene **VOLKSUITGAVE** van

V. D. PALM'S

BIJBEL VOOR DE JEUGD.

Tafereelen uit de gewijde Geschiedenis voor CHRISTEN-HUISGEZINNEN.

Even als de oorspronkelijke Uitgave kompleet in 24 stukken, doch kost in plaats van *ƒ* 1.20 slechts 40 Cents per Stuk.

Gratis ontvangen de Inteekenaren: Het welgelijkend door *Kaiser* in staal gebragte *Portret* van den gevierden Schrijver en eene naauwkeurige *Kaart van het Heilige Land*. Dezelve in 4 gepreste linnen banden gebonden, met fraai vergulden Rugtitels *ƒ* 1,40 meerder.

*** Bij O. PETRI, te Rotterdam, is uitgegeven:

Bijdragen tot de kennis van het Staats-, Provinciaal en Gemeentebestuur in Nederland, uitgegeven door G. B. BETZ, Mr. W. R. BOER en Mr. P. F. HUBRECHT. *4de deel, 1ste en 2de aflevering*. Deze aflevering bevat:

ANTON REINHARD FALCK

DOOR

Mr. J. R. THORBECKE.

Voorts, behalve van de redacteuren, bovendien nog bijdragen van Jhr. Mr. *C. de Jonge*, Mr. *L. G. Greeve*, Mr. *A. A. Weve*, Mr. *G. A. Fokker* en Mr. *J. A. Fruin*.

*** **Het FAMILIE OPVOEDINGS HUIS**, onder bestuur van Dr. C. A. TEBBENHOFF, te Montfoort, voor een *klein getal* **ÉLÈVES**, uit den *aanzienlijken* stand, van *verschillenden leeftijd*, onderscheidt zich door: De vereeniging der *Huisselijke* en *Wetenschappelijke* Opleiding; — eene grondige en beproefde methode, — *eenheid* in *veelzijdigen ontwikkeling* ten doel heeft, en zich wijzigt naar den *aard*, den *aanleg* en de *bestemming* der Leerlingen; — de *gezonde ligging* en *uitstekende localiteit* der Inrigting.

Prospectus op aanvrage verkrijgbaar. Er is ten allen tijde gelegenheid tot plaatsing.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ en ZONEN.